Informačný list predmetu

Akademický rok 2026/2027

Vysoká škola	Univerzita sv. Cyrila a Metoda v Trnave
Fakulta	FF UCM
Kód predmetu	KRUS/bcdCvLex-J/22
Názov predmetu	cvičenia z lexikológie
Rozsah	1S
Počet kreditov	1
Vyučujúci	prof. Oleh Tyshchenko, DrSc. (hodnotiaci), Mgr. Andrea Hričovcová, PhD. (prednášajúci)

Podmienky na absolvovanie predmetu

100 % z celkového hodnotenia je priebežné hodnotenie, ktoré pozostáva z čiastkových testov počas semestra.
Klasifikačný stupeň bude určený na základe stupnice (v %):
A (100 – 92), B (91 – 83), C (82 – 74), D (73 – 65), E (64 – 56), Fx (55 a menej).

Priebežné hodnotenie

100 % z celkového hodnotenia je priebežné hodnotenie, ktoré pozostáva z čiastkových testov počas semestra.
Klasifikačný stupeň bude určený na základe stupnice (v %):
A (100 – 92), B (91 – 83), C (82 – 74), D (73 – 65), E (64 – 56), Fx (55 a menej).

Záverečné hodnotenie

100 % z celkového hodnotenia je priebežné hodnotenie, ktoré pozostáva z čiastkových testov počas semestra.
Klasifikačný stupeň bude určený na základe stupnice (v %):
A (100 – 92), B (91 – 83), C (82 – 74), D (73 – 65), E (64 – 56), Fx (55 a menej).

Výsledky vzdelávania

Úspešné absolvovanie predmetu študentovi umožní:
Vedomosti:
- prehĺbiť si teoretické vedomosti o lexikológii ako lingvistickej disciplíne a slovnej zásobe ruského jazyka a jej aspektoch,
- disponovať znalosťami o slovníkoch a možnostiach ich využitia,
- orientovať sa v súčasných tendenciách ruskej lexiky.
Zručnosti:
- prakticky uplatňovať teoretické vedomosti,
- používať vhodnú slovnú zásobu v štylisticky rôznorodých textoch,
- efektívne pracovať so slovníkmi,
- vedieť popísať lexikologický systém ruského jazyka, diferencovať ruskú lexiku podľa rôznych kritérií a analyzovať jej jednotky,

- dokázať diskutovať o rôznych otázkach lexikografie.
Profesijné kompetencie:
- mať schopnosť aplikovať nadobudnuté odborné znalosti v praxi,
- dokázať uplatniť vedomosti a zručnosti v písomnej aj ústnej forme.
Prenositeľné kompetencie:
- byť schopným sa samostatne rozhodovať,
- zdokonaliť si písomný prejav,
- zlepšiť si rečovú kompetenciu,
- mať schopnosť tímovej práce,
- zlepšiť si prezentačné zručnosti.

Stručná osnova predmetu

1. Predmet lexikológie. Lexikológia a iné lingvistické disciplíny. Sémantická štruktúra slova. Lexikálny a gramatický význam slova.
2. Monosémia a polysémia v lexike. Lexikálny význam slova, priamy a prenesený význam.
3. Paradigmatické vzťahy v lexike. Lexikálna homonymia. Lexikálna synonymia. Lexikálna antonymia. Lexikálna paronymia.
4. Lexika cudzieho pôvodu, výpožičky zo slovanských a neslovanských jazykov. Cirkevnoslovanská lexika v ruštine (fonetické, morfologické a sémanticko-štylistické príznaky).
5. Aktívna a pasívna lexika (archaizmy, historizmy, neologizmy, okazionalizmy).
6. Prvá písomná previerka
7. Spisovná lexika (štandardná lexika, termíny a profesionalizmy).
8. Nespisovná lexika (slangizmy, argotizmy, dialektizmy).
9. Odborná a hovorová lexika (kolokvializmy).
10. Publicistická a administratívna lexika. Knižná lexika.
11. Súčasne tendencie vo vývine lexiky (neologizácia, internacionalizácia, teminologizácia, ekonomizácia).
12. Druhá písomná previerka.

Sylabus predmetu

1. Predmet lexikológie. Lexikológia a iné lingvistické disciplíny. Sémantická štruktúra slova. Lexikálny a gramatický význam slova.
2. Monosémia a polysémia v lexike. Lexikálny význam slova, priamy a prenesený význam.
3. Paradigmatické vzťahy v lexike. Lexikálna homonymia. Lexikálna synonymia. Lexikálna antonymia. Lexikálna paronymia.
4. Lexika cudzieho pôvodu, výpožičky zo slovanských a neslovanských jazykov. Cirkevnoslovanská lexika v ruštine (fonetické, morfologické a sémanticko-štylistické príznaky).
5. Aktívna a pasívna lexika (archaizmy, historizmy, neologizmy, okazionalizmy).
6. Prvá písomná previerka
7. Spisovná lexika (štandardná lexika, termíny a profesionalizmy).
8. Nespisovná lexika (slangizmy, argotizmy, dialektizmy).
9. Odborná a hovorová lexika (kolokvializmy).
10. Publicistická a administratívna lexika. Knižná lexika.
11. Súčasne tendencie vo vývine lexiky (neologizácia, internacionalizácia, teminologizácia, ekonomizácia).
12. Druhá písomná previerka.

Odporúčaná literatúra

AMIANTOVA, E. I. i kol.: Leksika russkogo jazyka. Sbornik upražnenij. Moskva: Flinta, 2004. ISBN 5-89349-469-5.
GVOZDARJOV, J. A.: Leksikologija i frazeologija. Moskva: MarT, 2009. ISBN 978-5-241-00870-1.

MAKRELOVA, T. V. a kol.: Praktičeskij kurs sovremennogo russkogo jazyka. Sbornik upražnenij. Moskva: Vyššaja škola, 2003. 335 s. ISBN 5-06-004006-2.
SOKOLOVA, J. a kol.: Leksika sovremennogo russkogo jazyka. Teoretičeskij i praktičeskij kurs. Nitra: FF UKF, 2003. 282 s. ISBN 80-8050-600-0.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu

slovenský, ruský

Poznámky

- časová záťaž študenta: 30 hodín, z toho:
Prezenčné / Kombinované štúdium (P, S, C): 12 hodín
samoštúdium: 18 hodín